

Monumentnummer*: 522747

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 82645/8

<i>Complexnummer</i>	<i>Complexnaam</i>
522746	De Zwaluwenberg

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hilversum	Hilversum	Noord-Holland

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Utrechtseweg	225		1213 TR	Hilversum		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Hilversum	D			1997

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

VILLA, behorende tot het complex 'De Zwaluwenberg', gelegen op een heuvel, genaamd de 'Zwaluwenberg'. De villa is ver van de weg af gelegen en noord-zuid georiënteerd. Een oprijlaan, aan de straatzijde geflankeerd door bakstenen pilasters, bekroond door natuurstenen afdekstenen met bol en de uitgehouwen naam 'Zwaluwenberg', leidt tot de hoofdingang in de noordgevel van de villa. De villa werd in de periode 1914-1916 gebouwd in de Engelse landhuisstijl naar het ontwerp van F. Kuipers in opdracht van Jhr. de Pesters.

Omschrijving

Villa, opgetrokken op rechthoekige plattegrond met risalerende topgevels aan de noord- en zuidzijde en aanbouw aan de westzijde, bestaande uit een kelder, begane grond, verdieping en zolderverdieping onder afgeknot schilddak met de noklijn oost-west gericht met haaks daarop geplaatst zadeldak aan de oostzijde en aangekapte zadeldaken die de topgevels afsluiten. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen met veelvuldig gebruik van natuursteen, onder meer rond de gevelopeningen, de kozijnen, de gevelstenen en de traptreden. De dakvlakken zijn bedekt met rode leien. De geprofileerde houten gootlijst rust op hoekige consoles. De toogvormige dakkapellen bevatten drie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ramen. De bovendorpel van het middelste raam van het venster bovenin de topgevels is toogvormig.

De enorme geprofileerde schoorstenen, in rode baksteen opgetrokken, bevinden zich aan de noord-, oost-, zuid- en westzijde. De vensters bevatten glas-in-loodramen. De zinken gootlijsten van de 'bay windows' bevatten rozen.

De voorgevel (N) is zes vensterassen breed en bevat in het midden van de eerste vijf assen de hoofdingang in een risalerende topgevel. De topgevels links en rechts komen verder naar voren. De toogvormige houten toegangsdeur bevindt zich in een natuurstenen portiek, bereikbaar via twee natuurstenen treden. Het toogvormige bovengedeelte komt naar voren met geprofileerde rand. De gevelstenen daarboven bevatten een tulp (links) en een roos (rechts). Op de verdieping zijn twee kruisvensters geplaatst. De top van de gevel is naar achteren geplaatst zodat een balkon ontstaat, omgeven door een ijzeren balustrade met stijlen en patronen en bereikbaar via een deur, aan weerszijden geflankeerd door een venster. In de westgevel van de middenrisaliet is een gevelsteen aangebracht met de tekst: "deze steen/is gelegd op den/8en juli 1916 door/Jhr C.A. de Pesters/geboren te Zeist/7 maart 1915". De topgevel links bevat een bay window ter breedte van twee kruisvensters over twee bouwlagen. De topgevel rechts bevat de tiendelige vensters in het gevelvlak. In de tweede terugliggende as bevindt zich op de begane grond een gevelopening met drie kruisvensters, op de verdieping twee zesdelige vensters, in het dakvlak een dakkapel. In de vierde terugliggende as bevindt zich een koekoek met vijf kruisvensters. Het trappenhuis wordt verlicht door drie lange zesdelige vensters. In het dakvlak is een dakkapel geplaatst. De zesde terugliggende as rechts onderscheidt zich door een eenvoudige gootlijst en bevat enkele vensteropeningen.

De linker zijgevel (O) bevat een rechts uit het midden geplaatste topgevel met bay window ter breedte van een kruisvenster over twee bouwlagen. Op de begane grond zijn de openslaande deuren bereikbaar via drie bakstenen treden vanaf het terras. Rechts zijn op de begane grond openslaande deuren, op de verdieping een tweedelig venster geplaatst en links op de begane grond een zesdelig venster, op de verdieping een kruisvenster.

De rechter zijgevel (W) bevat de aanbouw die uit verschillende volumes ter hoogte van een bouwlaag onder kap bestaat. Kozijnen en vensters zijn hier ook in hout uitgevoerd. Via een tweevleugelige houten poort in de bakstenen muur aan de westzijde wordt toegang verleend tot het open gedeelte tussen de volumes. Aan de linkerkant zijn twee erkers gebouwd en wordt de kelderruimte verlicht. Een bakstenen trap aan de westzijde leidt links naar een deur in de achterste erker, rechts tot een portiek, bereikbaar via houten deuren en waarboven het overstekende dak rust op geprofileerde houten pilasters.

De achtergevel (Z) bevat zes vensterassen. De linker as onderscheidt zich door een eenvoudige gootlijst en bevat een koekoek, een dubbel kruisvenster op de begane grond en de verdieping en een dakkapel in het dakvlak. De overgang wordt geaccentueerd door een enorme risalerende schoorsteen waarin vensteropeningen zijn aangebracht. Links uit het midden van de vijf overige assen is een vijfhoekige bay window geplaatst ter hoogte van twee bouwlagen, waarvan het gedeelte ter hoogte van de verdiepingsscheiding is ingedeeld in blokmotief door bakstenen en natuurstenen blokken. De risalerende topgevels bevatten eveneens bay windows ter breedte van twee kruisvensters over twee bouwlagen. In de oostgevel van de linker topgevel bevindt zich een deur, toegang gevend tot het terras. In de derde terugliggende as is zowel op de begane grond als op de verdieping een dubbel kruisvenster geplaatst. In de vijfde terugliggende bredere as bevindt zich in de hoek een kleine aanbouw ter hoogte van een bouwlaag waarvan het dak dienst doet als balkon, bereikbaar via een deur in de westgevel van de rechter topgevel. Naast het venster op de begane grond is een deur geplaatst in natuurstenen toogvormige omlijsting en

bereikbaar via twee natuurstenen treden. Op de verdieping bevindt zich een dubbel kruisvenster. In het dakvlak zijn drie dakkapellen geplaatst. In de zuidgevel van de aanbouw aan de westzijde bevinden zich een toegang tot de kelder, een koekoek en enkele vensteropeningen.

Het interieur bevat vele originele onderdelen, onder meer de hal met het trappenhuis, de representatieve ruimtes op de begane grond en de tegels in de kelderruimte. De hal wordt gekenmerkt door een plafond met geometrische motieven, een cassetten lambrizing en gecanneleerde zuilen met Korinthische kapitelen. De trapbalustrade bevat balusters in de vorm van zuiltjes met Ionische voluten. De voormalige schouw wordt afgesloten door een hoofdgestel en geflankeerd door getorste zuilen. De kamer aan de oostzijde wordt gekenmerkt door een fijn gedecoreerd plafond, houten kasten en schouwen, waarvan een omgeven wordt door nissen en kasten. De kamer aan de zuidzijde wordt gekenmerkt door een balkenplafond, een cassetten lambrizing, decoratieve houten verwarmingskasten, dorpels met in reliëf gesneden motieven, een kastenwand met decoratieve stijlen, schouwen waarvan een met een houten hoofdgestel op natuurstenen gehouwen zuilen met voluten kapitelen. De kamer aan de noordzijde wordt gekenmerkt door een houten kast met fijne gesneden detaillering. In de kelderruimte bevinden zich de oorspronkelijk toegepaste tegels, waaronder voorstellingen van een schip en van bloemen met vogels.

Waardering

De villa is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch-ruimtelijk onderdeel van het complex 'De Zwaluwenberg' en als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een villa in de Engelse landhuisstijl naar het ontwerp van F. Kuipers, gebouwd in het eerste kwart van de twintigste eeuw op een heuvel, de 'Zwaluwenberg'.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis